

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

18.9.2008

B6-0444/2008

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Jean Lambert ja Angelika Beer

fraktsiooni Verts/ALE nimel

ELi ja India tippkohtumine

Euroopa Parlamendi resolutsioon ELi ja India tippkohtumise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi ja India 9. tippkohtumist, mis toimub 29. septembril 2008. aastal Marseille's;
  - võttes arvesse ELi ja India strateegilist partnerlust, sealhulgas ambitsioonikat ja laiahaardelist ühist tegevuskava, mis igal aastal toimuval tippkohtumisel läbi vaadatakse;
  - võttes arvesse, et tuumatarneriikide grupp – rahvusvaheline organisatsioon, mille eesmärgiks on tõkestada tuumarelvade levikut tuumarelva väljatöötamist võimaldavate materjalide ekspordi ja transpordi kontrollimise ning kasutatavate materjalide suhtes kehtivate tagatiste ja kaitsemeetmete tõhustamise teel – tegi 6. septembril otsuse vabastada India tuumaenergia arendamise suhtes kehtivatest rahvusvahelistest kohustustest;
  - võttes arvesse, et tuumatarneriikide grupp loodi 1974. aastal reaktsioonina India tuumakatsetele, et toetada tuumarelva leviku tõkestamise lepinguga kehtestatud rahvusvahelist korda;
  - võttes arvesse, et India on üks kolmest riigist, kes ei ole allkirjastanud tuumarelva leviku tõkestamise lepingut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et eelseisvat tippkohtumist varjutab tuumatarneriikide grupi otsus mitte nõuda Indialt, et ta järgiks suuniseid, mille kohaselt tuleks ELi ja India tuumaenergiakokkuleppe raames toimuva tuumaenergiakaubanduse suhtes nõuda laiaulatuslike rahvusvaheliste tagatiste andmist;
- B. arvestades, et see ajalooline otsus tähendab lõppu rahvusvahelisele korrale, mille alusel oli keelatud tarnida Indiale tuumakütust ja -tehnoloogiat, kuna riik ei olnud allkirjastanud tuumarelva leviku tõkestamise lepingut ega üldist tuumakatsetuste keelustamise lepingut;
- C. arvestades, et Indiale võimaldatakse sel viisil täiemahulise tuumaenergiakaubanduse õigusi ja privileege, ehkki ta ei nõustunud sellega, et Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur teostab üleüldist ja täielikku kontrolli tema tuumarajatiste üle, ega soostunud lõpetama tuumakatsetusi;
- D. arvestades, et India tuumaenergiakokkulepe kujutab endast kõigi nende põhimõtete jõhkrat rikkumist, mille kõik tuumarelva leviku tõkestamise lepingu osalisriigid tuumarelva leviku tõkestamise lepingu läbivaatamise konverentsil 1995. aastal heaks kiitsid, sealhulgas täiemahuliste tagatiste andmine tuumatarnete ühe tingimusena, ning loob ohtlikul viisil topeltstandardid “heade levitajate” ja “halbade levitajate” vahel, valmistades pinnast ette tulevaseks tuumakonfliktiks;

- E. arvestades, et Indiat raputas hiljuti pommiplahvatuste sari, mille viimane juhtum leidis aset 13. septembril 2008. aastal New Delhis, tappes 22 inimest ja vigastades peagu 100 inimest, ja sellele eelnevad vastavalt Ahmedabadis, Bangalores ja Jaipuris ning mille eest on vastutuse võtnud India mudžahiidide nimeline rühmitus;
- F. arvestades, et pinged Jammus ja Kashmiris, mida hoogustab vastuolu maa eraldamise suhtes iga-aastaste hindu palverännakute korraldamiseks sellesse moslemienamusega osariiki, tõi kaasa veriseid kokkupõrkeid, mille käigus hukkus ligikaudu 50 inimest ja mis kujutavad endast suurimaid rahutusi kahe kümnendi jooksul alates probleemi esilekerkimisest 1989. aastal;
- G. arvestades, et Orissa osariigis olid tuhanded kristlased hiljuti sunnitud põgenema hindu ekstremistide jõukude tagakiusamise eest,
1. mõistab teravalt hukka tuumatarneriikide grupi 6. septembri 2008. aasta otsuse vabastada India tuumarelva leviku tõkestamise tagatistest, andes niiviisi rohelise tee USA ja India vahelisele tuumaenergialepingule;
  2. peab seda sammu hoobiks näkku kõikidele katsetele veenda tuumaambitsiooniga riike, nagu Iraan ja Põhja-Korea, piirama oma tuumaprogramme;
  3. kutsub USA seadusandjaid üles hoidma ära tuumarelva leviku tõkestamise korra kokkuvarisemist ja võimalikku tulevast võidu tuumarelvastumist, lükates tagasi USA ja India tuumakokkuleppe;
  4. mõistab hukka tuumatarneriikide grupi eesistujariigi Saksamaa ning Euroopa Liidu eesistujariigi Prantsusmaa tegevuse tuumatarneriikide grupi tagatiste süsteemist loobumisel oma riigi tuumatööstuse lühiajalise kasu nimel ning avaldab tunnustust kuuele liikmele, kes püüdsid seda kokkulepet ära hoida;
  5. rõhutab, et tuumatarneriikide grupi liikmetel lasub ajalooline vastutus taaslustada seiskunud tuumadesarmeerimise läbirääkimisi, tehes julgeid ettepanekuid;
  6. kutsub India valitsust üles avakult kinnitama, et on lõpetanud lõhustuvate materjalide tootmise relvastuseesmärkidel, ning muutma oma tuumakatsetuste moratooriumi seaduslikult siduvaks kohustuseks;
  7. kutsub ELi ja Indiat üles peatama ohtlikke ja lühinägelikke samme tuumaenergia elustamiseks, kuna see jätkaks tulevastele põlvetele soovimatu pärandi radioaktiivsete jäätmete hoidmise lahendamata küsimuse näol;
  8. avaldab solidaarsust enam kui 3 miljoni inimesega, keda tabasid Bihari üleujutused, ning tervitab abi andmist Euroopa Humanitaarabi ameti poolt; kutsub ELi ja Indiat üles tõhustama koostööd kliimamuutuste mõju mahendamiseks ning hoogustama taastuenergiaalast koostööd;
  9. avaldab kaastunnet hiljutiste pommirünnakute ohvritele ja nende omastele ning väljendab sügavat muret vägivalda paisumise ja relvastatud opositsiooniliikumiste kasvu üle Indias;

10. kehtab India ametivõime muutma relvajõudude erivolituste seadust, mis tagab sõduritele ja politseile karistamatuse ning tekitab ametnikes üldist soovimatust esitada süüdistusi inimõiguste rikkumises sõjaväe ja politsei isikkoosseisu vastu, hoogustades sel viisil riigi vastu suunatud tegevust ja üldist vastupanu, nagu hiljuti ühe rahvusvahelise humanitaarabi organisatsiooni poolt Manipuri juhtumi puhul täheldatud;
11. on äärmiselt mures Jammus ja Kashmiris kestvate rahutuste pärast; märgib, et värskest osariikide olukorra ülevaatest nähtub, et Kashmiris on vaesuse osakaal kogu Indias kõige väiksem, samal ajal kui arengunäitajad on seal samuti ühed kõige madalamad; rõhutab, et Kashmiri avamine kaupade ja inimeste vabale liikumisele on repressioonide ja vägivalla ummikseisust välja murdmiseks äärmiselt oluline; tervitab sellega seoses teateid piiriülese kaubanduse alustamise kohta ning kutsub India valitsust üles piirama sõjalist kohalolu osariigis, muu hulgas võimaldamaks turismitööstusel endist tegevust jätkata;
12. kordab nõudmist korraldada põhjalik ja sõltumatu uurimine hiljuti kontrolljoone lähistelt avastatud massihaudade asjus, avaldada uurimiste tulemused ja mõiste kohut tapmist toimepanijate üle;
13. kutsub India võime üles astuma samme, et hoida tulevikus ära rünnakuid kristlaste vähemuse vastu Orissas; nõuab neilt erapooletu uurimise tagamist, tulemuste avaldamist ja kohtumõistmist süüdlaste üle; kutsub valitsust üles hindama mõnes osariigis, näiteks Orissas, kehtestatud usuvahetuse vastase seaduse vastavust põhiseadusele,
14. meenutab sellega seoses, et 2002. aastal Gujaratis aset leidnud moslemite tapatalgute asjus on kohtutes veel lahendit ootamas üle 200 juhtumi ning kuritegude toimepanijate üle pole senini kohut peetud;
15. rõhutab, et ELi ja India vahelise vabakaubanduslepingu läbirääkimistel tuleb sätestada siduvad kohustused seoses inimõiguste ning sotsiaal- ja keskkonnakaalutlustega ning kinnipidamine inimväärse töö põhimõtetest, et tagada säästev areng mõlemas regioonis;
16. kordab seisukohta, et käimasolevatel kahepoolsetel läbirääkimistel peaks põhimõtteliste küsimuste arutelus olema oluline roll kodanikuühiskonnal; rõhutab sellega seoses vajadust tugevdada 2001. aastal loodud ELi ja India kodanikuühiskonna ümarlaua rolli ning nõuab eelkõige sellele vahendite eraldamist oma ülesannete tõhusaks täitmiseks ELi ja India kodanikuühiskonnaga konsulteerimisel; palub kõnealuste mõttevahetuste tulemusi ELi otsustamisprotsessis rohkem arvesse võtta;
17. nõuab India suhtes rakendatava inimõigustepoliitika eduaruande koostamist, meenutades, et ELi ja India inimõigustediaal on selles suhtes eeskujuks; avaldab sellega seoses üllatust, et Indiat ei ole EIDHRi kodanikuühiskonna mikroprojektide toetuse abikõlblike riikide nimekirjas;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele ning India valitsusele ja parlamendile.